

TOIMINTAKERTOMUS 2016

1. JOHDANTO

Paltamo-Seuran tarkoituksena on kotiseudun kulttuurien vaaliminen ja edistäminen, kotiseututietouden lisääminen, kotiseutuhengen ylläpitäminen sekä omatoimisuuden voimistaminen. Seura pyrkii kehittämään kotiseutuaan monipuolisesti erityispiirteiden pohjalta, parantamaan elinympäristön laatua ja lisäämään ihmisten viihtyvyyttä. Vuonna 2016 toiminnan painopisteinä olivat Paltamo-Seuran 60-vuotisjuhlavuosi ja jäsenhankinta.

2. HALLINTO

2.1. Johtokunta

Pj. Ari Haapio, vpj. Terttu Väisänen, siht. Kaisa Toivonen, taloudenhoitaja Kaleva Kovalainen, Päivi Soldatkin, Pirkko Palm ja Senja Säkkinen.

2.2. Muut toimihenkilöt ja vastuuhenkilöt

Jäsenvastaava: Terttu Väisänen

Toiminnantarkastajat: Raimo Kantola ja Tuula Keränen, varalla Pentti Määttä.

Mylläri: Jaakko Heikkinen ja Jouni Leinonen

MuseoÄmmi: Senja Säkkinen

Nettisivujen ja kuva-arkiston hoitaja: Kaleva Kovalainen

2.3. Kokoukset

Yhdistyksellä oli kaksi yleistä kokousta. Kevätkokouksessa Korpitien koululla 7.4. kokoukseen osallistui 7 henkilöä. Kokouksen yhteydessä katsottiin videoesitykset Pikkuisen paremmalta lomaleiriltä sekä kesätapahtumasta. Syyskokous pidettiin Kontiomäen Shellillä 17.11. ja mukana oli 8 henkeä. Kokouksen yhteydessä ruokailtiin juhlapäivällinen. Johtokunta piti 9 kokousta.

3. VARSINAINEN TOIMINTA

3.1. Museotoiminta

3.1.1. Aukioloajat ja kävijämäärä

Museo oli avoinna 13.6.-5.8. ma-pe klo 11-17. Kävijämäärä vuoden aikana oli yhteensä n. 700 henkilöä. Museoon oli vapaa pääsy.

3.1.2. Työntekijät

Museovalvojina ja oppaina olivat seuraavat opiskelijat kunnan palkkaamina kesätyöntekijöinä:

Iida Parviainen (13.-23.6.), Senni Niskanen (27.6.-8.7.), Tommi Härkönen (11.-22.7.) ja Roope Kovalainen (25.7.-5.8.)

3.1.3. Uudet esineet

Uusia esineitä museolle on tullut kolme.

3.1.4. Näyttelyt

Senja ja Kaleva tekivät museolle näyttelyn seuran historiasta. All-in-one -koneella oli kesätahtumien videoita ja Paltamo-Filmi. Digitaalisessa kuvakehyksessä oli Karhunpääase -kuvanäyttely.

3.1.5. Museotoiminnan kehittäminen

Museon alakerroksessa on poistettu seinänäyttelytasoja. Vitriini on siirretty seinän viereen ja on näin saatu lisää mm. lattiatilaa vaihtuvien näyttelyjen osastoon. Esineistöä on myös vähennetty po. tilasta ja näyttelykuvia, esineitä ja tekstiä on lisätty/poistettu myös rakennuksen muissa kerroksissa. Näyttelykäyttöön on hankittu selausteline OR-merkintöjä varten esim. esineformaation lisäämiseksi ja QR-merkintä on mm. museon ulkoseinässä.

3.1.6. Muu museon toiminta

Museon siivoustalkoot pidettiin torstaina 9.6. Mukana oli kolme vapaaehtoista.

Torstaina 16.6. pidettiin museolla avoimet ovet, jolloin tarjottiin n. 90 kävijälle kakkukahvit seuran juhlavuoden kunniaksi ja Kainuun museoviikon merkeissä. Päivän päätteeksi Kaisa soitti haitarilla vanhoja kansanlauluja. Sunnuntaina 3.7. Paltamo-päivillä Senja Säkkinen piti avoimet ovet museolla. Kävijöitä oli 15 vierasta.

3.2. Tapahtumat

3.2.1. Norssikarnevaalit

Norssikarnevaaleihin 18.5. osallistuttiin valitsemalla perinteisesti norssi-isäntä. Norssi-isännäksi valittiin XXX Fishing Club Paltamo. Norssikarnevaaleilla annettiin hakemusten perusteella yksi 100 €:n arvoinen kotiseutustipendi, jonka sai Oskari Juutinen.

3.2.2. Paltamon kirkko 70 vuotta: Kohtaamisia kirkkopihalla –tapahtuma

Kaisa Toivonen kertoi kirkon historian esittelyn Paltamon kirkossa kirkon 70-vuotisjuhlapäivänä 14.8.

3.2.3. Paltamo-Seuran 60-vuotisjuhlana Vanhan ajan kotiseutujuhla

Seura järjesti Vanhan ajan kotiseutujuhlan Vaarantalolla torstaina 22.9. Juhlapuhujana oli Paltamon työvoimayhdistyksen kehittämispäällikkö Tero Huvi. Ohjelmassa oli tervetulo-sanat, yhteislaulua, laulusityksiä, runonlausuntaa ja arpajaiset.. Lopuksi juotiin pullakahvit.

3.3. Näyttelyt

Kotisivujen verkkonäyttelyssä Kuvia vuosien takaa - Paltamo v. 1987 oli vuoden loppuun mennessä käynyt 1880 kävijää (vuodesta 2012 alkaen). Kotisivuilla on myös verkkonäyttelyt Paltamon kunta 150 vuotta, Mahla ja Paltamon kotiseutumuseo 50 vuotta.

Kaisa Toivonen, Senja Säkkinen ja Kaleva Kovalainen tekivät kirjastoon elokuuksi Paltamon kirkko 70 vuotta -näyttelyn. Materiaali myytiin Paltamon seurakunnalle.

Senja Säkkinen ja Kaleva Kovalainen tekivät kirjastoon Paltamo-Seura 60 vuotta –näyttelyn lokakuuksi.

3.4. Elävä Ekomuseo -hanke

Yhdistys jatkoi Paltamon Ekomuseon toiminnan koordinoitua ja aloitti uuden Oulujärvi Leader ry:n rahoittaman Elävä Ekomuseo –hankkeen. Mukana olivat seuran lisäksi Melalahden, Kivesjärven, Vaarankylän, Kiehimänsuun, Uuran ja Mieslahden kyläyhdistykset. Yhteisiä palaverieita järjestettiin viisi. 11.12. Kiehimänsuun kyläyhdistys järjesti yhdessä hankkeen kanssa Jouluskarttelu- ja Kauneimmat joululaulut –tapahtuman. Hankkeen toiminnot kootusti liitteessä 1 (syksyn raportointi).

1.8.-30.11. perinnepehtoorina hankkeessa työskenteli Maria Helo.

21.6. pidettiin Uuran kartoitusilta Uurtajassa.

3.5. Valtakunnalliset kotiseutupäivät Kajaanissa

Yhdistys oli mukana valtakunnallisilla kotiseutupäivillä 4.-7.8. Yhdistyksellä oli oma pöytä kotiseututorilla perjantaina ja lauantaina. Kojussa sai arvata esineitä, ostaa myyntituotteita ja tutustua seuran sekä Elävä Ekomuseo –hankkeen toimintaan. Pertti Luostarinen paikkasi verkkoa muutaman tunnin ajan perjantaina. Talkootöissä torilla olivat Ari Haapio, Senja Säkkinen, Terttu Väisänen, Kaleva Kovalainen ja Kaisa Toivonen. Lisäksi töissä oli Maria Helo.

Lauantain kotiseutugaalaan osallistuivat Senja Säkkinen, Kaleva Kovalainen, Terttu Väisänen ja Kaisa Toivonen.

3.6. Rinteen mylly

3.7. Perinteen keruu ja tallennus

Toimintavuoden aikana on tehty Paltamon nykydokumentointia; lähinnä puun käsittelyyn ja tuotantoon liittyvän toiminnan kuvausta ja haastatteluja: metsänhakuu ja -korjuu, varastointi Kontiomäen puuterminaaliin, teollinen toiminta (Puumanni) nykynäkymät ja –suunnitelmat eli Biotehdas-hanke (kunnanjohtajan haastelu), seurakunnan pikkukirkon rakentamisen dokumentointi. Myös muita haastatteluja ja nykydokumentointeja on tehty (Sienestä Oy, Kontiomäki) sekä eläkeläisten haastatteluja (Palta-vene/Paltamon muovityö) ja metsätöihin

liittyviä muisteluja. Perinteen keruussa ja tallennuksessa ovat entiset ja uudet aktiiviset yhteistyökumppanit olleet suurena apuna.

Vuoden aikana suoritettiin myös kuva- ja videotiedostojen varmuuskopiointi, joten sähköiset kuvat ja videot ovat nyt kahdessa paikassa.

3.8. Muu toiminta

Seura teki uuden painoksen Talas-Eera – Kainuun voimamiesten kuningas –kirjasta, kun julkaisuoikeudet siirtyivät takaisin seuralle Jorma Säteeltä.

Nico Nyman oli kuntouttavassa työtoiminnassa kahtena päivänä viikossa 20.9.-20.10. Hän oli apuna perinnepehtoorin valokuvaus- ja dokumentointityössä.

Kaleva Kovalainen työskenteli muutaman viikon 19.5.- 16.6.2016: museossa ja teki dokumentointia.

Niskalan tallitupa oli avoinna Paltamo-päivillä lauantaina 2.7. ja kävijöitä oli n. 80.

Yhdistys haki ja sai Suomi 100 vuotta –tunnukset kahdelle hankkeelle: Muistelujuhlaan kylämonumenteilla ja Itsenäisen Suomen 10 vuosikymmentä Paltamossa –videon tekoon.

4. TIEDOTTAMINEN

Yhdistys tiedotti toiminnastaan nettisivuillaan (www.paltamoseura.fi). Paltamon ekomuseon tapahtumista tiedotettiin omalla sivustolla www.paltamonekomuseo.fi Kaleva uudisti seuran nettisivut ja teki uudet facebook-sivut. Myös Elävä Ekomuseo –hankkeelle tehtiin facebook-sivut.

Tapahtumista oli lehtijuttuja Väylässä, Kainuun Sanomissa, Koti-Kajaanissa ja Kotipitäjässä. Tapahtumista, näyttelyistä ja museon aukioloajoista tiedotettiin Kuntatiedotteessa, Väylässä, Kainuun Sanomissa, Koti-Kajaanissa, käsitiedottein ja seinäilmoituksin.

Museolla ja Paltamon Info-pisteellä oli tarjolla suomenkielisen museoesitteen lisäksi englanninkielinen esite.

Elävä Ekomuseo -hankkeeseen tehtiin oma esite.

5. JÄSENISTÖ JA JÄSENYYDET

Jäsenmaksun (15 e) maksoi 41 henkeä. Jäsenmaksun maksaneiden määrä nousi 14 hengellä. Jäsenkirje lähetettiin jäsenmaksun yhteydessä helmikuussa. Jäsenille myönnettiin 25 %:n jäsenalennus yhdistyksen tuotteista.

Paltamo-Seura ry oli Suomen kotiseutuliitto ry:n ja Kainuun museo- ja kotiseutuyhdistys ry:n jäsen.

6. TALOUDELLINEN ASEMA

6.1. Avustukset

Yhdistys sai toimintaansa seuraavia avustuksia:

- avustuspäätös Elävä ekomuseo –hankkeeseen 80 001 € (Oulujärvi Leader ry), josta vuodelle 2016 saatiin ennakko 16 000 €
- kohdeavustus 400 € (Paltamon kunta).
- avustus museon kiinteistökuluihin 947 €(Paltamon kunta)
- avustus museotoiminnan kehittämiseen 5000 € (museovirasto)
- kohdeavustus Talas-Eera-kirjaan 300 € (Paltamon kunta)
- avustusvaraus myönnetty Hannun aitan siirtoa varten ja käytettävissä museon P-alueeseen ja museoalueen rajaamiseen. (Jakokunta I)

6.2. Tuotemyynti ja varainhankinta

Yhdistys teetti myyntiin Talas-Eera –kirjan uusintapainoksen (200 kpl), Peä pystyyn pysy eli ei –T-paitoja 22 kpl ja uutta Ei järki paljo peätä pakota-T-paitoja 28 kpl. Loppuvuodesta teetettiin 100 kpl On sitä aekoa saassaa vuoessa –seinäkalentereita, joissa oli kuvia ekomuseohankkeen kylistä 20-60-luvuilta.

Yhdistyksellä on ollut myynnissä seuraavia tuotteita

- DVD-tuotteet: 1. Koostevideo: Paltamo-filmi, Melalahti/muistomerkki, 450-juhlat (30 €)
- 2. Paltamo-video , lyhyempi kooste 450-tapahtumista, tervanpoltto 55 min. (15 €)
- 3. Melalahti-video, + muistolaatan paljastus Kiehimävaaralla 55 min. (15 €)
- 4. Paltamo-filmi 20 €
- Virta tuo –korttisarja 8 €
- Peä pystyyn pysy eli ei –T-paita/Ei järki paljo peätä –T-paita 20 €

- On sitä aekoa saassaa vuojsa –seinäkalenteri 20 €
- Talas-Eera – Kainuun voimamiesten kuningas 10 €

6.3. Hankinnat

Seuralle on hankittu ulkoisia kovalevyjä, muistitikkuja, kaiuttimet, kuulokkeet, mikrofoni, tietokonelaitteiston ohjelmistopäivityksiä, puhelin (hanketyöntekijöiden käyttöön) sekä muuta median siirtoon tarvittavia lisätarvikkeita.

6.4. Lahjoitukset

Kaisa Toivonen ohjasi 50-vuotissyntymäpäivämuistamisia Paltamo-Seuralle ekomuseokarttojen tekemiseen. Kymmenesosa lahjoituksesta lahjoitettiin edelleen Paltamon seurakunnalle pikkukirkkoon.

7. YHTEISTYÖKUMPPANIT

- Paltamon kunta
- Paltamon kirjasto
- Korpitien koulu
- Paltamon seurakunta
- Vaarankylän kyläyhdistys
- Melalahden kyläyhdistys
- Mieslahden kyläyhdistys
- Oulujärvi–Leader
- Kivesjärven kyläyhdistys
- Korpimäen kyläyhdistys
- Kiehimänsuun kyläyhdistys
- Uuran kyläyhdistys
- Eläkeliitto ry
- Karppisten sukuseura
- Kainuun sote/kuntouttava työtoiminta
- Kainuun museo- ja kotiseutuyhdistys
- Kainuun Museo
- Suomen kotiseutuliitto
- Museovirasto

8. EDUSTUKSET

Kotiseutuliiton vuosikokouksessa elokuussa Kajaanissa, Kainuun museo- ja kotiseutuyhdistyksen kokouksissa sekä Kainuun maakunnallisessa museopäivässä huhtikuussa Kajaanissa yhdistystä edusti Senja Säkkinen.

9. HUOMIONOSOITUKSET JA MUISTAMISET

Senja Säkkinen sai kotiseutuliiton ansiomitalin työstään kotiseututyön hyväksi yhdistyksen aloitteesta liiton juhlagaalassa Kajaanissa 6.8.

Senja Säkkinen sai kunnan kulttuuristipendin vapaaehtoistyöstään kotiseututyössä yhdistyksen aloitteesta kunnan itsenäisyyspäivän juhlassa 2.12.

Yhdistys onnitteli 50 vuotta täyttäneitä Kaisa Toivosta 12.5.

10. LOPPUSANAT

Juhlavuoden aikana Paltamo-Seurassa onnistuttiin saamaan Elävä ekomuseo –hanke virkeästi liikkeelle. Perinnepehtoorimme aktiivinen ja asiantunteva ote oli yksi keskeisimpiä onnistumisen perusteita. Myös teknisen- ja mediaosaamisen ansioista seurassamme kehittyivät niin sähköinen tiedottaminen ja sosiaalisen median toiminta kuin dokumentointi ja museotoiminnan kehittäminen nykyajan teknisin toteutuksin. Tälle hyvän edellytyksen antoi myös museovirastolta saatu avustus museotoiminnan kehittämiseen.

Yhteistyöverkostomme on erinomainen. Vanhan ajan kotiseutujuhla sai Vaarantalon tuvan väkeä täyteen. Valtakunnallisten kotiseutupäivien kotiseututorilla olimme näyttävästi esillä ja saimme positiivista palautetta. Jäsenmaksun maksaneiden määrä nousi muutaman vuoden takaiseen määrään paperilaskutuksen ansioista, mutta uusien jäsenten hankintaa pitäisi tehdä aktiivisemmin.

Vaikka museon kesätapahtuma jäi väliin, museon kävijämäärä pysyi ennallaan. Saimme kiitosta hyvin hoidetusta museosta, jota yhdistyksen pitkäaikainen aktiivinen toimija on hoitanut. Iloksemme hänet huomioitiin kuluneena vuotena kahdesti.

Tuotemyyntimme ja myytävien tuotteiden määrä kasvoi. Toisaalta maksettuja kuluja vastaan jälkikäteen maksettavat hankerahat toivat huolta ja haastetta varojen riittävyteen hankkeen aikana. Valitettavasti kunnassa ei mennyt läpi esitys pienten yhdistysten lainarahoittamisesta hankkeen alkuvaiheessa. Osittain keväällä romahtanut museon aita jäi myös edelleen odottamaan tulevaa suvea.

